

Tjänsteskrivelse SFI på arbetstid

SFI, svenska för invandrare, är en lagstyrd insats för många individer med annat modersmål än svenska och som i vuxen ålder behöver lära sig svenska för att integreras i samhället och i arbete. För den som kommit som nyanländ enligt kommunens lagstadgade flyktingmottagningsarbete sker SFI-undervisning som regel under individens etableringsperiod och läggs då in i dennes planering hos Arbetsförmedlingen, något som också genererar en inkomst under den tid som etableringen pågår. Etableringsperioden är vanligtvis två år och SFI-undervisningen är på knappt halvtid. För många räcker inte denna period av SFI-undervisning för att fullfölja SFI till och med nivå D (svensk kunskap motsvarande åk 5-6 i grundskolan men med snävare ordförråd), vilket ofta begränsar såväl individens förmåga att kommunicera på svenska i samhället och på arbetsplatser som möjligheter till behörighet för högre studier. Med andra ord behöver många individer fortsatt SFI-undervisning även efter etableringstiden, dock är inte SFI studiemedelsberättigat utan bygger på att individen klarar sin ekonomi på andra sätt medan hen studerar.

Ekonomi vid SFI-studier efter etableringsprogrammet och för den som inte omfattas av det kommunala flyktingmottagandet ser olika ut beroende på vilket eller vilka regelverk som respektive individ omfattas av. En del kan läsa SFI med bibehållet ekonomiskt aktivitetsstöd om hen kan få läsa SFI som en del i sin plan hos Arbetsförmedlingen, en del arbetar och läser SFI på ledig tid (lite beroende på typ av arbete och hur flexibelt ett SFI-upplägg kan se ut), alternativt att en del behöver söka försörjningsstöd hos socialtjänsten. Ett ytterligare alternativ har hittills varit att personer som kunnat anställas inom kommunen via Arbetsförmedlingens åtgärd Extratjänst har kunnat läsa SFI som en del i sin anställning. Såväl AMI (arbetsmarknads- och integrationsenheten) som socialtjänsten (IFO) och SFI ser att SFI-undervisning i kombination med arbete/praktik ofta ökar individens svenskinläring mer än vad *antingen* enbart arbete/praktik *eller* enbart studier gör, dock innebär olika regelverk och krockar dem emellan att individer får svårt att ekonomiskt lösa en sådan kombination trots att detta på sikt ökar deras chanser till anställningsbarhet och ekonomisk självförsörjning.

Mot bakgrund av ovan och för att stärka vissa individers möjligheter att bli anställningsbara och därmed oberoende av samhällelig försörjning, önskar AMI föreslå kommunpolitiken att öppna upp för möjligheter till SFI-studier genom en kombination av arbete och SFI-studier även inom andra statliga anställningsstöd än extratjänst när individer placeras hos kommunen via Arbetsförmedlingen. Ett sådant beslut skulle inte vara en generell rättighet för alla individer utan en möjlighet för AMI-personalen att i dialog med samverkansparter kunna lägga in i enstaka individs planering att SFI-studier ska ingå i anställningen, för att öka personens anställningsbarhet på samma sätt som att andra utbildningsinslag (kurser i AMI:s egen regi tex) redan idag ingår vid insats hos AMI. Förutom att individens inkomst tryggas under studietiden torde en anställning med stöd från Arbetsförmedlingen dessutom bli en ekonomiskt mer fördelaktig lösning för kommunen än att individen anställs (med stöd) på deltid och sedan söker försörjningsstöd för att

finansiera sina studier, vilket dessutom eventuellt med stöd av deras regelverk avslås om personen kunnat erbjudas heltidsarbete istället, även om arbetet är en kortvarig och subventionerad åtgärd. Incitamenten för individen till att läsa vidare på SFI och därmed trygga en längre anställningsbarhet väntas också öka om individen kan göra det inom sin anställning. Samverkansparterna kring dessa individer har dessutom erfarenhet av att individer avbrutit SFI för arbete men att arbetet tagit slut på grund av låg nivå i svenskan, liksom att en del individer försämrats ytterligare i sin svenska om arbetet medfört få möjligheter till svenskträning, och att individen därigenom i praktiken står längre ifrån arbete efter arbetet än före, något som ytterligare motiverar behovet av denna möjlighet för vissa.

Möjligheten till SFI under anställning ska i sådant fall villkoras mot att;

- Anställning sker på kollektivavtalet BEA och i form av arbetsmarknadsåtgärd med subvention från Arbetsförmedlingen och där kommunen blir arbetsgivare.
- SFI ingår som en del i en individuell planering och att personal vid AMI har dialog med SFI gällande individens utveckling.
- Samverkan kring planeringen sker tillsammans med IFO och/eller Arbetsförmedlingen.
- Andra finansieringsalternativ för SFI-studierna för personen är utredda.

Hammarstrand 2022-04-25

Elin Dahlin, chef AMI, arbetsmarknad och integration